

Izr. prof. dr. Robert Kaše, Ekonomska fakulteta Univerze v Ljubljani

Boljše razumevanje razvojnih možnosti posameznikov in gospodarstva s pomočjo podatkov raziskave PIAAC

Človeški kapital je eden od temeljev ustvarjanja ekonomske vrednosti in razvoja posameznikov, organizacij in držav. Njegov pomen je še posebej velik v državah, ki tako kot Slovenija razpolagajo z drugimi viri. Načrtovalci politik in odločevalci so imeli do sedaj o človeškem kapitalu na voljo relativno omejene podatke in grobe mere, kar jim ni zagotavljalo dobre informacijske podpore. Raziskava PIAAC, ki je nastala pod okriljem OECD, to stanje spreminja na bolje, saj nudi kvalitetne, reprezentativne in mednarodno primerljive podatke o človeškem kapitalu na nivoju posameznika.

S pomočjo podatkov raziskave PIAAC lahko izboljšamo naše razumevanje razvojnih možnosti posameznikov in gospodarstva. V prispevku pokažemo, kako lahko analitični potencial raziskave PIAAC uporabimo za preučevanje problematike (ne)ujemanja med dejansko in zahtevano izobraženostjo zaposlenih ter za reševanje vprašanja neenakomerne porazdelitve človeškega kapitala po regijah. Primerjalne analize na podlagi obstoječih podatkov prvega kroga sodelujočih držav kažejo na to, da je za ekonomske (prejemki) in psihološke (zadovoljstvo z delom, subjektivno zaznano zdravstveno stanje) izide na ravni posameznika velik izziv preizobraženost zaposlenih. Prav tako naši rezultati nakazujejo, da se prispevek preučevanih treh generičnih spretnosti k razvojnemu potencialu in gospodarski uspešnosti regij značilno razlikuje.

Če upoštevamo obstoječe stanje podatkov o človeškem kapitalu v Sloveniji in izkušnje z obdelavo nacionalnih in regijskih podatkovnih baz držav prvega kroga PIAAC, pričakujemo, da bo glede na njene značilnosti (npr. dodatne spremenljivke za področje ujemanja in izidov na nivoju posameznika, poglobljeno kodiranje dejavnosti in poklicev) slovenska različica podatkovne zbirke PIAAC v primerjavi z ostalimi sodelujočimi državami za področje človeškega kapitala ponujala nadpovprečno dobro informacijsko podporo za pripravo politik in za kvalitetno odločanje.